

Sygn. akt VIII U 354/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 kwietnia 2020 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia SO Grażyna Łazowska

po rozpoznaniu w dniu 7 kwietnia 2020 r. w Gliwicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy J. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania J. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 21 lutego 2020 r. **nr** (...)

oddala odwołanie

(-) Sędzia SO Grażyna Łazowska

Sygn. akt VIII U 354/20

UZASADNIENIE

Decyzją z 21 lutego 2020r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu J. S. prawa do emerytury na podstawie art.184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z §4 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, gdyż na dzień 1 stycznia 1999r. nie udokumentował on wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy oraz przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

Organ rentowy wskazał, że nie uwzględnił do pracy w szczególnych warunkach okresu od 1 września 1972r. do 31 maja 1997r. na podstawie zeznań świadków, ponieważ w postępowaniu przed organem rentowym nie są one środkiem dowodowym dokumentującym pracę w szczególnych warunkach.

Ubezpieczony w odwołaniu od decyzji domagał się jej zmiany przez przyznanie prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych podnosząc, że w okresie nie uwzględnionym przez organ rentowy pracował w bardzo szkodliwych warunkach.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie podtrzymując stanowisko zajęte w skarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony J. S. w dniu (...) ukończył wiek 60 lat.

Na dzień 1 stycznia 1999r. legitymuje się 25 – letnim okresem składkowym i nieskładkowym.

Ubezpieczony przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego i nie złożył wniosku o przekazanie środków tam zgromadzonych na dochody budżetu państwa.

Wniosek o emeryturę ubezpieczony złożył 7 lutego 2020r. i w jego rozpoznaniu organ rentowy wydał decyzję skarżoną.

Ubezpieczony do wniosku załączył swoje oświadczenie oraz zeznania świadków E. J. i H. P. na okoliczność wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

W ww. oświadczeniu ubezpieczony wskazał, a potwierdzili to świadkowie w zeznaniach pisemnych, że od 1 września 1972r. do 31 maja 1997r. pracował w (...) w G. na stanowiskach: tokarza, tokarza rewolwerowego, ustawiacza automatów, przy obróbce skrawaniem materiałów takich jak: stale kolorowe, tworzywa sztuczne: teksonit, ebonit, szkło epoksydowe, teflon. Praca przebiegała w warunkach wyjątkowo szkodliwych dla zdrowia z uwagi na duże zapylenie, hałas, gdy na tej samej hali mieściła się galwanizernia chemiczna, malarnia, spawalnia. Znajdowały się tam również prasy mimośrodowe. Nadto praca notorycznie przekraczała normy czasowe. To wszystko powodowało ogromny stres, którego skutkiem były zawały i inne poważne problemy zdrowotne.

Ze świadectwa pracy z 27 maja 1997r. wynika, że ubezpieczony od 1 września 1972r. do 31 maja 1997r. był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy z Zakładach (...) w G. na stanowiskach: ucznia szkoły przyzakładowej, tokarza, tokarza rewolwerowego, ustawiacza maszyn do obróbki skrawaniem. Na świadectwie tym brak jest adnotacji zakładu pracy o wykonywaniu pracy w warunkach szczególnych w jakimkolwiek okresie.

Z kserokopii legitymacji ubezpieczeniowej wynika, że ubezpieczony w ww. zakładzie pracował początkowo jako uczeń, a następnie od 13 czerwca 1975r. jako tokarz, od 15 listopada 1975r. jako tokarz rewolwerowy, od 1 maja 1978r. ustawiacz automatów.

Powyższe Sąd ustalił na podstawie dokumentacji akt organu rentowego jako okoliczności jednoznacznie wynikające z tych dowodów.

Sąd uznał, że dowody te są wystarczające do rozpoznania sprawy.

Na podstawie art.235(2)§1 pkt 2 k.p.c. Sąd pominął wnioski dowodowe ubezpieczonego jako nieistotne dla rozpoznania sprawy. Sąd nie widział potrzeby słuchania w charakterze świadków E. J. i H. P. na okoliczność wykonywania przez ubezpieczonego pracy w warunkach szczególnych w sytuacji, gdy już z samego faktu, że ubezpieczony przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego i nie złożył wniosku o przekazanie środków tam zgromadzonych na dochody budżetu państwa, dochodzone świadczenie mu nie przysługiwało. Nadto zważywszy, że ubezpieczony w spornym okresie pracował na stanowisku tokarza, tokarza rewolwerowego, ustawiacza automatów, co wynika bezpośrednio z dokumentacji akt ZUS i nie było kwestionowane w sprawie, zeznania świadków co do tej pracy nie miały większego znaczenia w sytuacji, gdy praca na takich stanowiskach nie została zaliczona do prac w warunkach szczególnych zgodnie z wykazami takich prac załączonymi

do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz.43 ze zm.).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego J. S. nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 i 2 w zw. z art. 32 ust. 1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2020r., poz.53) zwanej dalej ustawą, prawo do emerytury przysługuje ubezpieczonemu urodzonemu po dniu 31 grudnia 1948r., który:

- ukończył 60 lat,
- udokumentował do dnia 31 grudnia 1998r. 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, w tym co najmniej 15 lat zatrudnienia przy pracach wymienionych w wykazie A rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz.43 ze zm.),
- nie przystąpił do OFE albo złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE za pośrednictwem ZUS, na dochody budżetu państwa.

Po myśli § 2 ust. 1 i 2 w/w rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy pracy, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

Dla przyznania prawa do emerytury konieczne jest spełnienie łącznie wszystkich koniecznych warunków prawa do świadczenia, gdy brak spełnienia chociażby jednego z nich uniemożliwia przyznanie prawa emerytury.

Ubezpieczony J. S. w dniu (...)ukończył wiek emerytalny 60 lat i legitymuje się na dzień 1 stycznia 1999r. 25 - letnim okresem składkowym i nieskładkowym. Niemniej jednak ubezpieczony przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego i nie złożył wniosku o przekazanie środków tam zgromadzonych na dochody budżetu państwa, co uniemożliwia przyznanie mu prawa do dochodzonego świadczenia.

Wobec braku spełnienia już chociażby tej jednej przesłanki w postaci nie przystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego, ewentualnie złożenia wniosku o przekazanie środków tam zgromadzonych na dochody budżetu państwa, zbędnym było prowadzenie postępowania dowodowego na okoliczność wykonywania przez ubezpieczonego w okresie spornym pracy w warunkach szczególnych, gdyż i tak pozostawałoby to bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sporu. Nadto podkreślić należy, że Sąd ubezpieczeń społecznych nie ma możliwości orzekania w wyroku o spełnieniu poszczególnych przesłanek koniecznych do przyznania świadczenia (o zaliczeniu danego okresu do pracy w warunkach szczególnych), gdy jednocześnie ubezpieczonemu i tak nie przysługuje prawo do emerytury wcześniejszej z innych przyczyn (por. wyrok Sądu Najwyższego z 15 grudnia 2000r. II UKN 147/00).

Niezależnie od powyższego, zdaniem Sądu, i tak brak byłoby podstaw do zaliczenia okresu spornego od 1 września 1972r. do 31 maja 1997r. zatrudnienia ubezpieczonego w (...) w G. na stanowiskach: tokarza, tokarza rewolwerowego, ustawiacza automatów, do pracy w warunkach szczególnych, ponieważ stanowiska takie nie zostały wymienione w katalogu takich prac zawartym w wykazach A i B rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Jedynie

bowiem te prace, która są wyszczególnione w tych wykazach są pracami w szczególnych warunkach dającymi prawo do emerytury. Sama okoliczność, że praca jest wykonywana w warunkach szkodliwych: w hałasie, zapyleniu, stresie nie jest wystarczająca do uznania jej za pracę w warunkach szczególnych. Jak wskazał Sąd Apelacyjny w Lublinie w wyroku z 19 marca 2019r. (III AUa 701/18), a które to stanowisko Sąd podziela, praca w warunkach szkodliwych nie jest bowiem tożsama z pracą w szczególnych warunkach. W świetle art. 32 ust. 2 ustawy emerytalnej konieczne jest nadto, aby ta praca była równocześnie pracą o znacznej uciążliwości, a takie zostały rodzajowo wymienione w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Oznacza to, że pracą o znacznej szkodliwości dla zdrowia i o znacznym stopniu uciążliwości są wyłącznie czynności zgodne z wykazem, nie zaś wykonywanie jakichś innych prac, choćby w tych samych szkodliwych warunkach. W tym miejscu wypada jeszcze dodać, że sam pracodawca nie uwzględnił spornego okresu pracy do pracy w warunkach szczególnych.

Reasumując, Sąd stwierdził, że ubezpieczony nie spełnił wszystkich koniecznych przesłanek prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych i sąd świadczenie to mu nie przysługuje.

W konsekwencji powyższego Sąd z mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie jako bezzasadne.

Sąd wydał wyrok na posiedzeniu niejawnym zgodnie z art.148¹ k.p.c. uznając, że wobec zgromadzonego materiału dowodowego zawartego w aktach organu rentowego oraz treści odwołania ubezpieczonego, rozpoznanie sprawy na rozprawie nie było konieczne.

Zgodnie z art. 148¹ k.p.c. Sąd może rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym, gdy pozwany uznał powództwo lub gdy po złożeniu przez strony pism procesowych i dokumentów, w tym również po wniesieniu zarzutów lub sprzeciwu od nakazu zapłaty albo sprzeciwu od wyroku zaocznego, sąd uzna - mając na względzie całokształt przytoczonych twierdzeń i zgłoszonych wniosków dowodowych - że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne (§1).

W przypadkach, o których mowa w § 1, sąd wydaje postanowienia dowodowe na posiedzeniu niejawnym (§2).

Rozpoznanie sprawy na posiedzeniu niejawnym jest niedopuszczalne, jeżeli strona w pierwszym piśmie procesowym złożyła wniosek o przeprowadzenie rozprawy, chyba że pozwany uznał powództwo (§3).

(-) sędzia Grażyna Łazowska